

Politechnika Poznańska
Wydział Automatyki, Robotyki i Elektrotechniki
Systemy mikroprocesorowe

PROJEKT
STEROWANIE OBROTAMI SILNIKA ZA POMOCĄ
STEROWNIKA PID

Autor:

WIKTOR ROSIŃSKI
144576
PAWEŁ KWIATKOWSKI
139654

1 Opis działania

Projekt zakłada sterowanie obrotami silnika po przez sterownik PID realizowanego za pomocą modułu NUCLEO F746ZG.

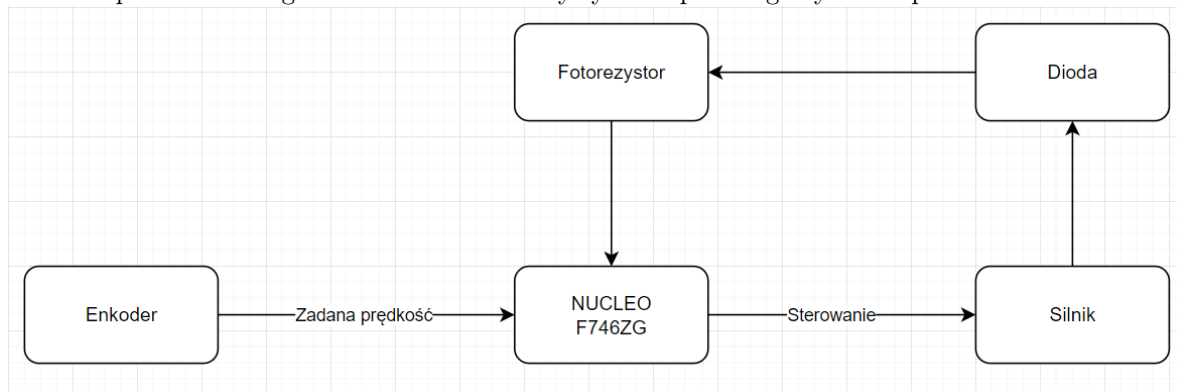
Wartość prędkości zadanej ustawiamy za pomocą enkodera lub za pośrednictwem programu wykonanego w języku Phyton. Następnie moduł nukleo nastawia sterowanie na silnik by kręcił się z zadaną prędkością.

Pomiar prędkości silnika realizowany jest po przez pomiar wzrostów rezystancji na fotorezystorze spowodowany przysłonięciem diody umieszczonej za silnikiem co jeden obrót. Dodaliśmy również funkcjonalność opserwacji pracy silnika na wykresie w czasie rzeczywistym w programie w języku Phyton.

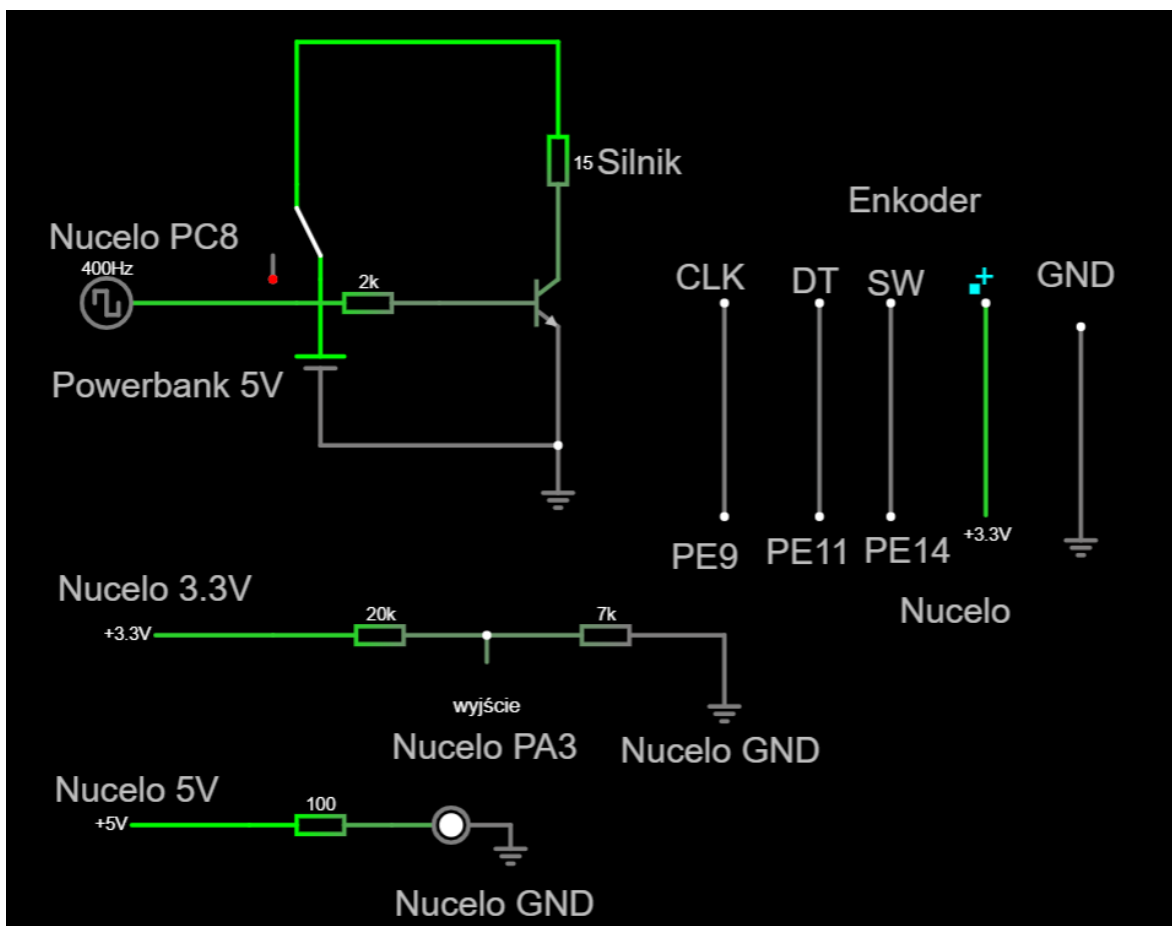
Silnik wyposażony jest w śmigło, które skonstruowane jest tak by tylko raz na obrót było w stanie zasłonić diodę. Jest to nasza pętla ujemnego sprzężenia zwrotnego.

2 Schemato gólny projektu

Schemat przedstawia logike układu i oddziaływinywanie poszczególnych komponentów na siebie.

3 Schemat elektryczny

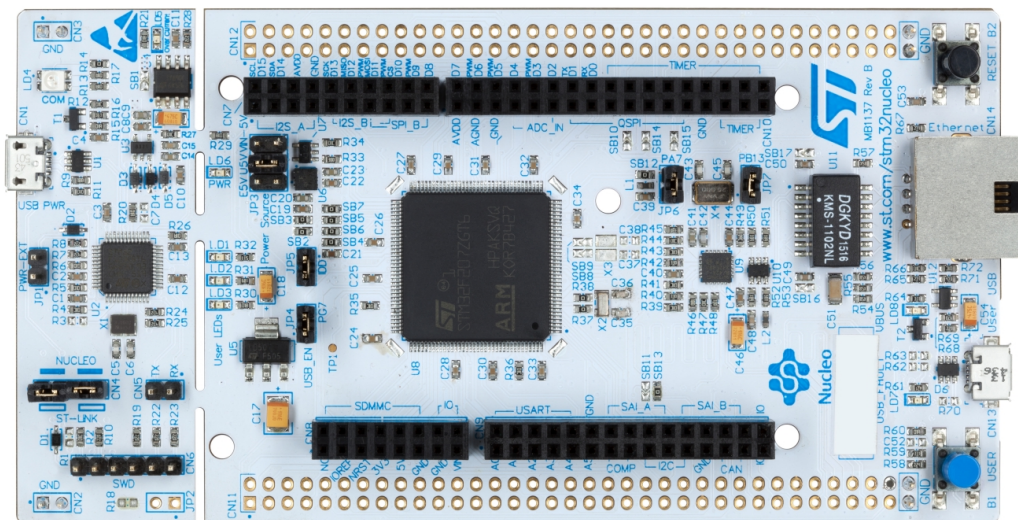

Dodatkowo można pobrać plik txt z naszego [githuba](#) i sprawdzić działanie układu w internetowym programie [falstad](#).

4 Użyte części w projekcie

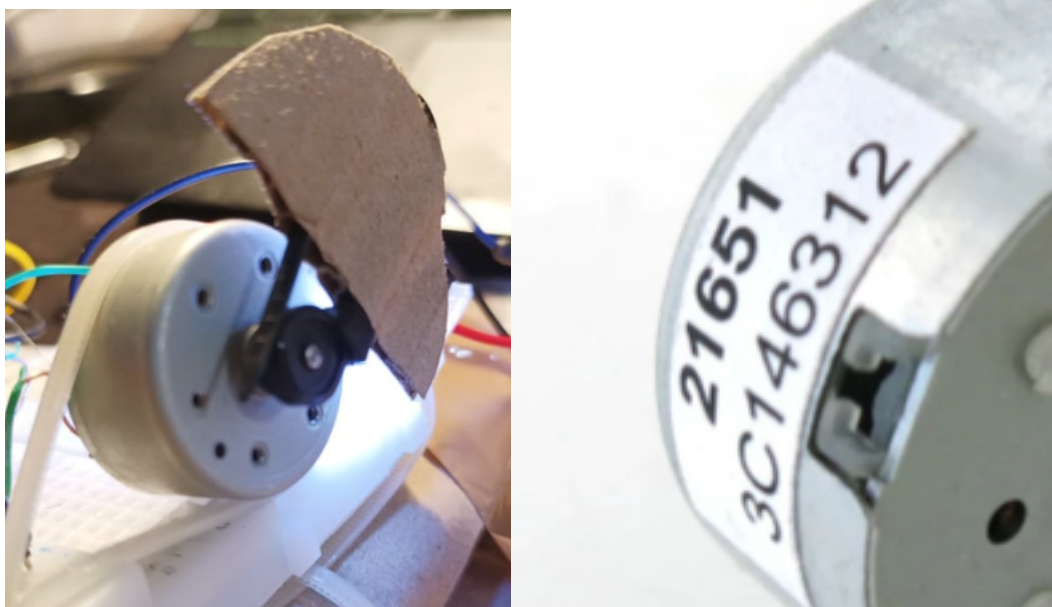
4.1 NUCLEO F746 ZG

Moduł Nucleo jest sterownikiem jak i komunikatorem pomiędzy wszystkimi częściami naszego układu. Za jego pośrednictwem będziemy odbierać sygnały z poszczególnych części jak i nadawać sygnały sterujące. Służyć też będzie nam jako źródło zasilania. W poniższej tabeli zostały wypisane wykorzystywane piny i ich zastosowanie.

Nazwa i numer pinu	zastosowanie
PC8	Podajemy napięcie na bazę tranzystora
3V	zasilanie enkodera i fotorezystora
5V	zasilanie diodę
GND	Używane do uziemienia oraz diody
PA3	Sczytuje sygnał z fotorezystora
GND	Uziemienie silnika, tranzystora
PE9	Opługuje wejście CLK enkodera
PE11	Opługuje wejście DT enkodera
PE14	Opługuje wejście SW enkodera

4.2 Silnik

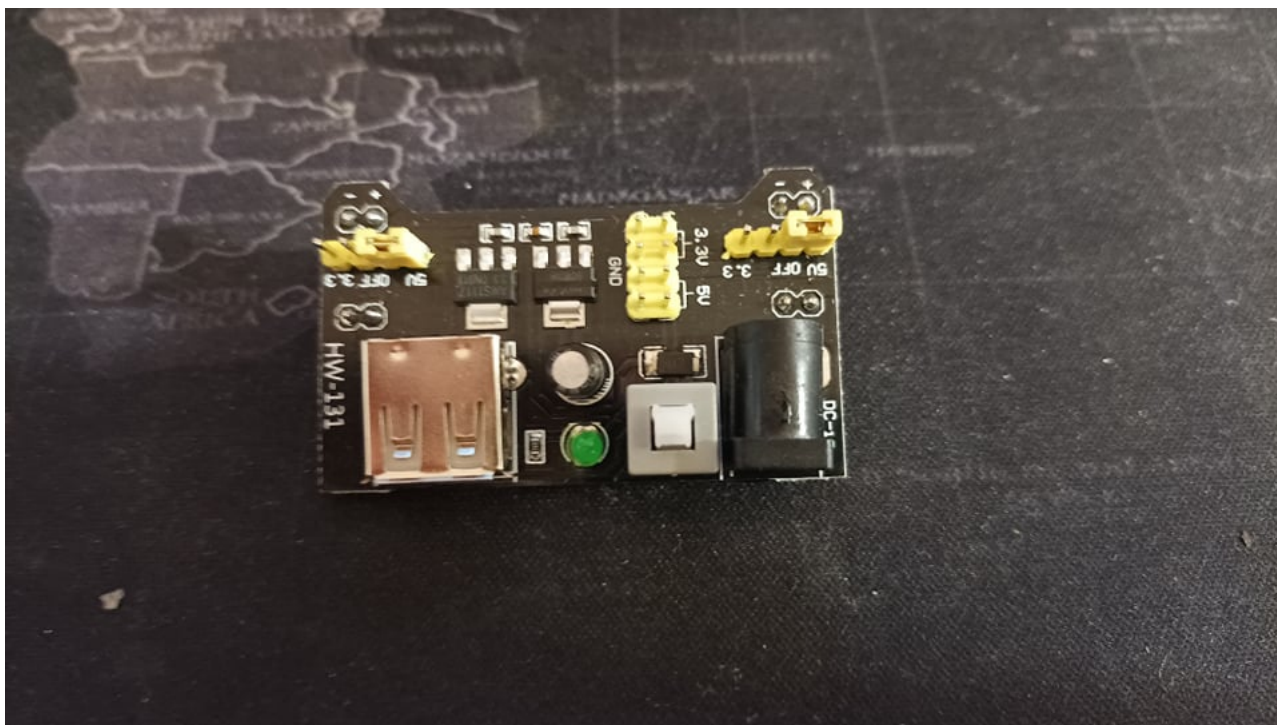
Obiekt regulacji.

Silnik został wymontowany z odtwarzacza CD jego numer seryjny to: 3C146312.

Staraliśmy się znaleźć dokumentację do niego lub podobny model i jedyne co znaleźliśmy to silnik o numerze seryjnym: rc300-ft-08800. Próbowaliśmy na podstawie dołączonych do niego danych zamodelować nasz silnik jednak nie dawało to współmiernych wyników. Dlatego samodzielnie staraliśmy się wyznaczyć jego wartości i model.

Wartość rezystancji silnika to $15\ \Omega$ w stanie spoczynku.

4.3 Moduł zasilający do płytek stykowych MB102

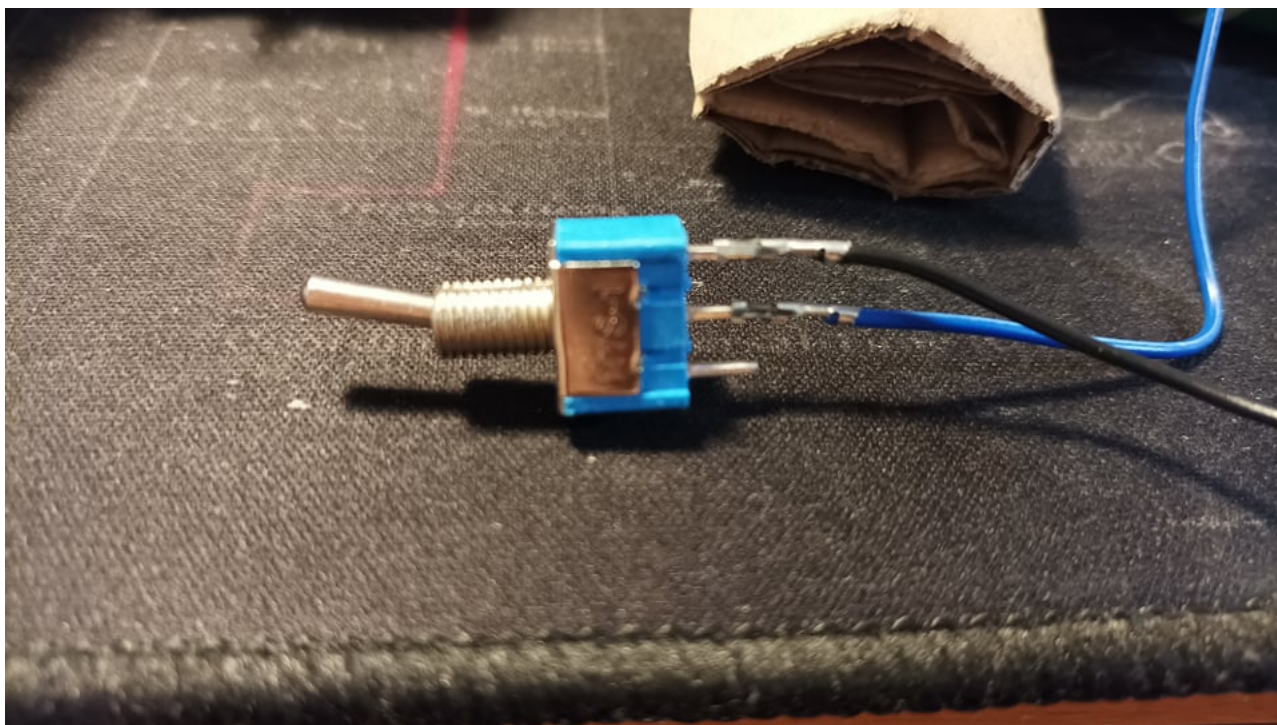
Początkowo silnik zasilany był z baterji 9V jednak z powodu użytkowania z czasem bateria się rozładowywała zdecydowaliśmy się na zamianę bateri na moduł zasilający. Jest on bardziej efektywny i ekonomiczny w przypadku sterowania i ciągłej pracy z układem.

4.4 Enkoder z przyciskiem - Iduino SE055

Enkoderem zadajemy prędkość obrotową silnika.

4.5 Przełącznik

Używany jako włącznik silnika i wyłącznik. Działa jako zabezpieczenie w przypadku niepożądanego stanu silnika można automatycznie wyłączyć dopływ prądu dochodzącego do silnika. Używaliśmy go również by sprawdzać działanie innych części programu bez uruchamiania silnika.

4.6 Tranzystor S9013

Używany do sterowania silnikiem.

4.7 Fotorezystor GL5528

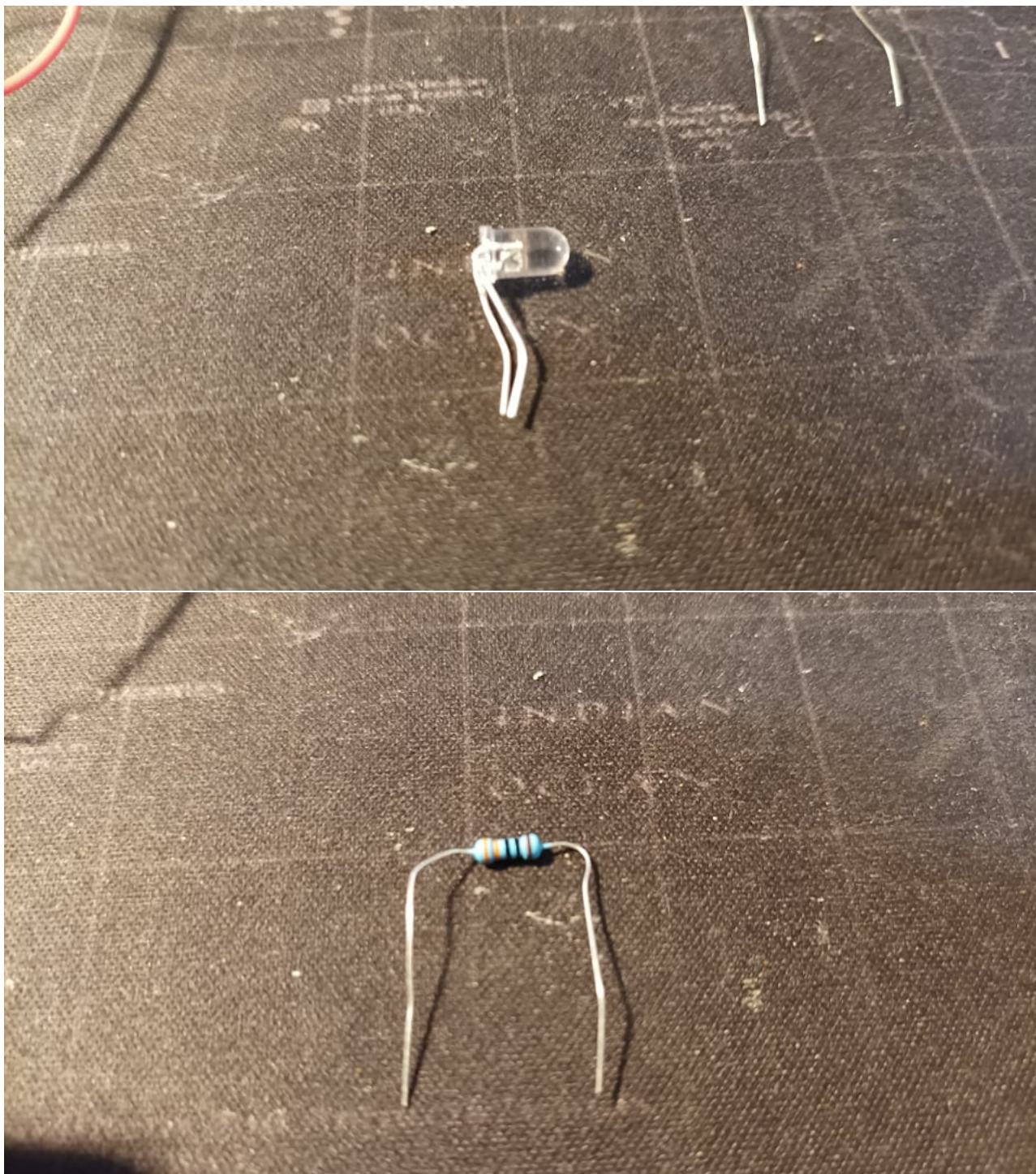

Przy jego pomocy mierzymy zadaną prędkość obrotów. Konkretniej w programie szczytujemy skoki rezystancji w chwili gdy silnik zasłoni diodę śmigłem.

Rozważaliśmy również użycie miernika światła jednak układ działał przez to za wolno z tego względu zdecydowaliśmy się na dzielnik napięcia z fotorezystorem.

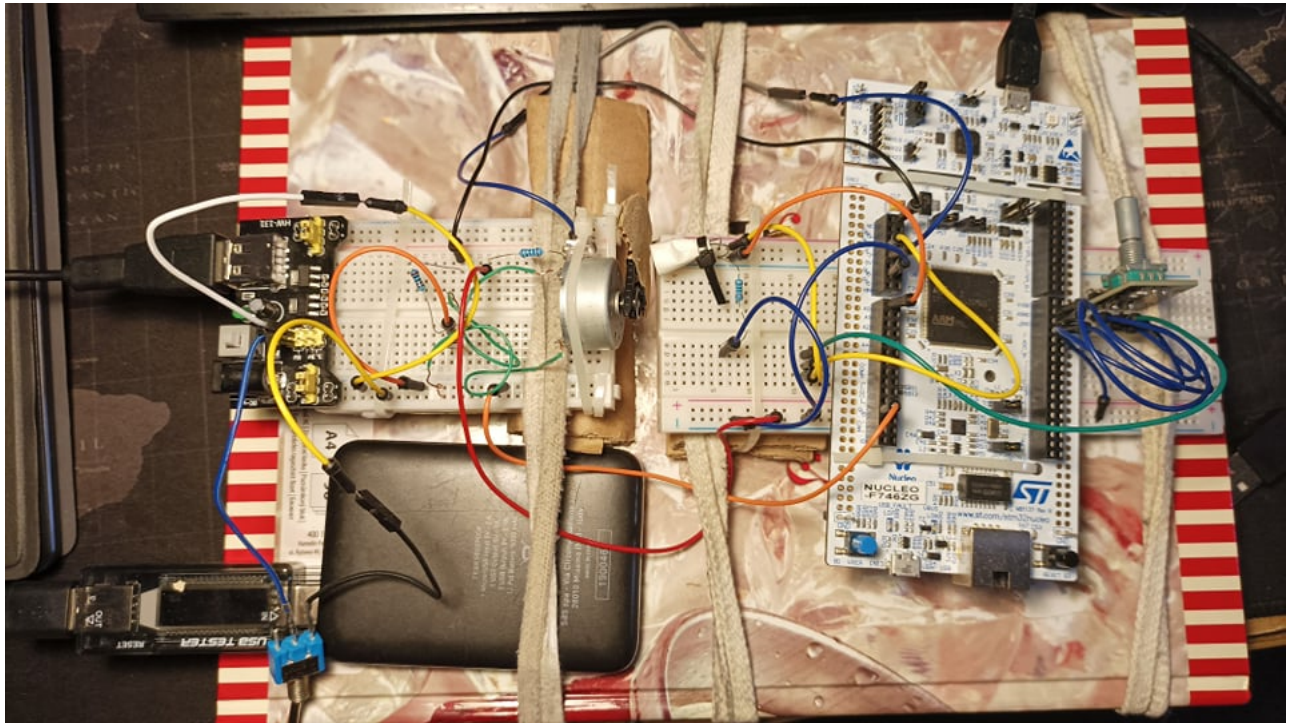
Dodatkowo by zredukować szum pomiarowy skupiliśmy pomiar jasności za pomocą przesłony. Zakres rezystancji możliwej do uzyskania fotorezystorze to od 10 000 Ω do 20 000 Ω

4.8 Rezystory oraz Diody

Dioda używana do pomiaru prędkości.
Rezystory ustawiają napięcie na
bazie tranzystorze ($2\,000\,\Omega$),
dzielnika napięć przy fotorezystorze ($7\,000\,\Omega$)
oraz prąd na diodzie ($108\,\Omega$).

4.9 Połączony układ

Omówienie układu zprezentacją jego działania można obejrzeć w niniejszym [linku](#).

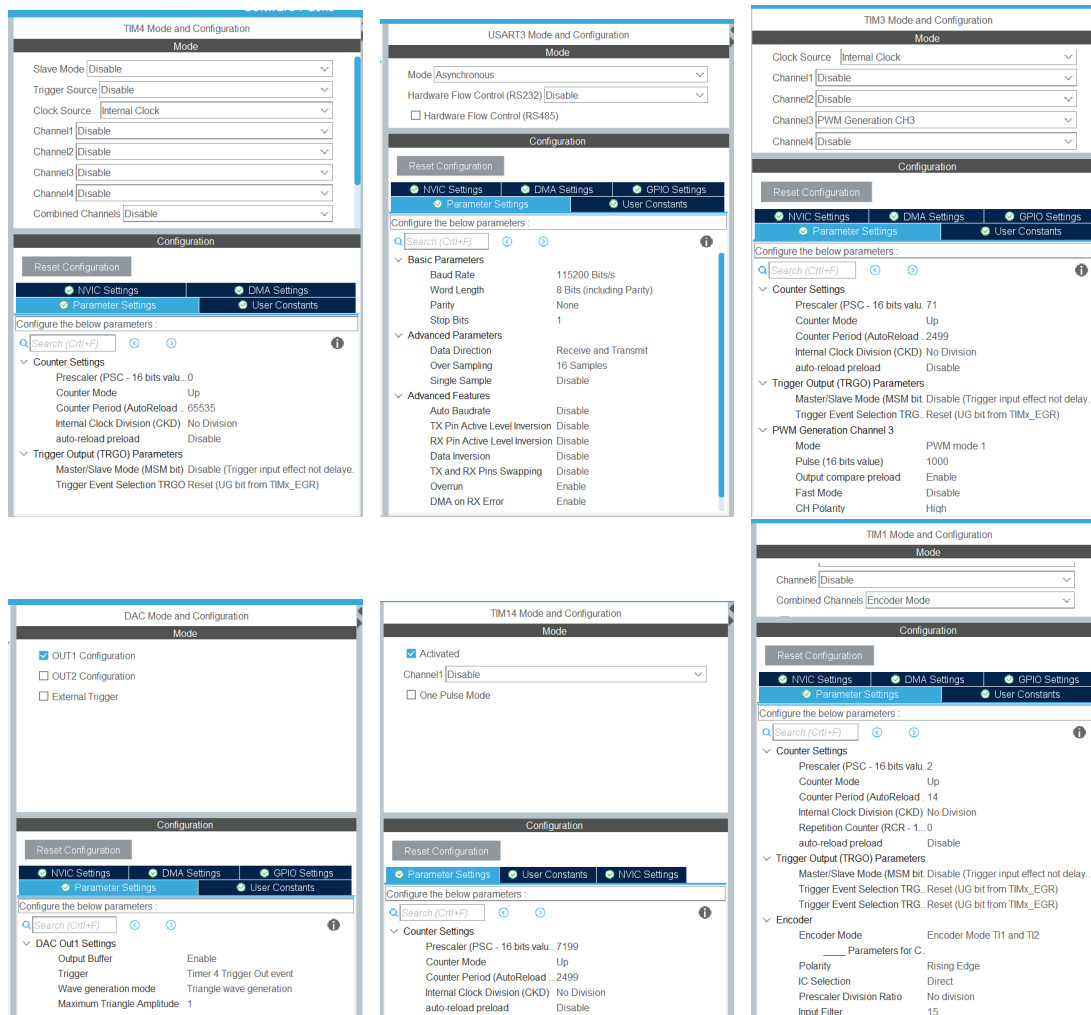
5 Program

Link do githaba z omawianymi materiałami dostępny jest w tym [linku](#).

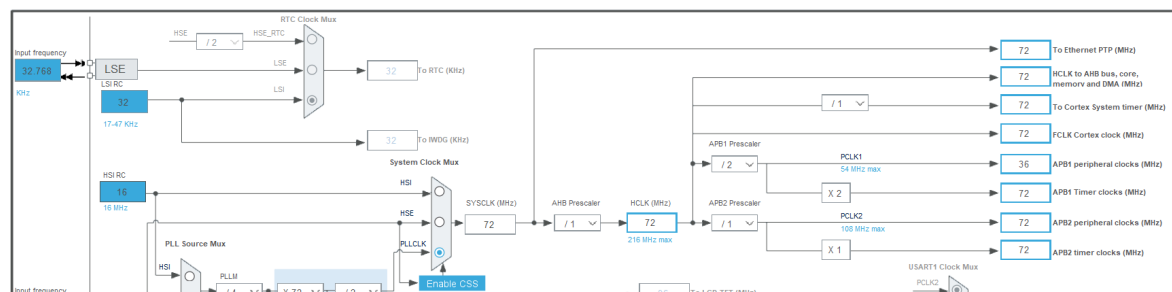
W poniższych sekcjach omawiamy koncepcje i zastosowanie napisanego kodu. Wszystkie poniższe opisywane funkcjonalności znajdują się tam w znacznie opóźnionej wersji i po pobraniu można przetestować ich działanie w praktyce (do czego serdecznie zachęcamy).

5.1 Program wgrany do modułu NUCLEO

5.1.1 Ustawienia programu STM

5.1.2 Nastawy zegarów modułu NUCLEO

5.1.3 Funkcje

```
705 /* USER CODE BEGIN 4 */
706 void HAL_TIM_PeriodElapsedCallback(TIM_HandleTypeDef *htim)
707 {
708
709     if (htim == &htim14 )
710     {
711         obrotys=(obroty*10+obroty_last)/2;
712         e=impulsy-obroty;
713         obroty_last=obrotys;
714         obroty=0;
715
716         e_sum=e_sum+(e - e_last);
717         e_sum=e_sum;
718         if(impulsy==0)
719         {
720             u_next=0;
721         }
722         else
723         {
724             u_next =465+( kp*e + ki*e_sum*(dt/2) + kd*(e - e_last)/dt);
725         }
726         e_last=e;
727         if(u_next<0)
728         {
729             u_next=0;
730         }
731         else if(u_next>2499)
732         {
733             u_next=2499;
734         }
735
736         u_next=(u_next+u_last1+u_last2+u_last3)/4;
737
738
739         u_last3=u_last2;
740         u_last2=u_last1;
741         u_last1=u_next;
742         __HAL_TIM_SET_COMPARE(&htim3, TIM_CHANNEL_3, u_next);
743         sprintf(msg,"%d %d ", obrotys,impulsy);
744         HAL_UART_Transmit(&huart3, (uint8_t*)msg, strlen(msg), 1000);
745     }
746 }
747
748
749 void HAL_UART_RxCpltCallback(UART_HandleTypeDef *huart)
750 {
751
752     if (huart == &huart3)
753     {
754         HAL_UART_Receive_IT(&huart3, key, 2);
755         koka=(key[0]-48)*10+(key[1]-48);
756         __HAL_TIM_SetCounter(&htim1,koka);
757     }
758 }
759
760 /* USER CODE END 4 */
```

Implementacja sterowania PID zaimplementowana została w funkcji void HAL TIM PeriodElapsedCallback(TIM_HandleTypeDef *htim). Jak widać zaimplementowany jest tu klasyczny układ regulacji na podstawie podstawowego równania opisującego regulator PID z filtrem FIR by uzyskać dokładniejsze sterowanie.

Funkcja void HAL UART RxCpltCallback(UART_HandleTypeDef *huart) służy do odbierania wartości zadanej z programu Python

5.1.4 Sprawdzenie czy wystąpił obrót

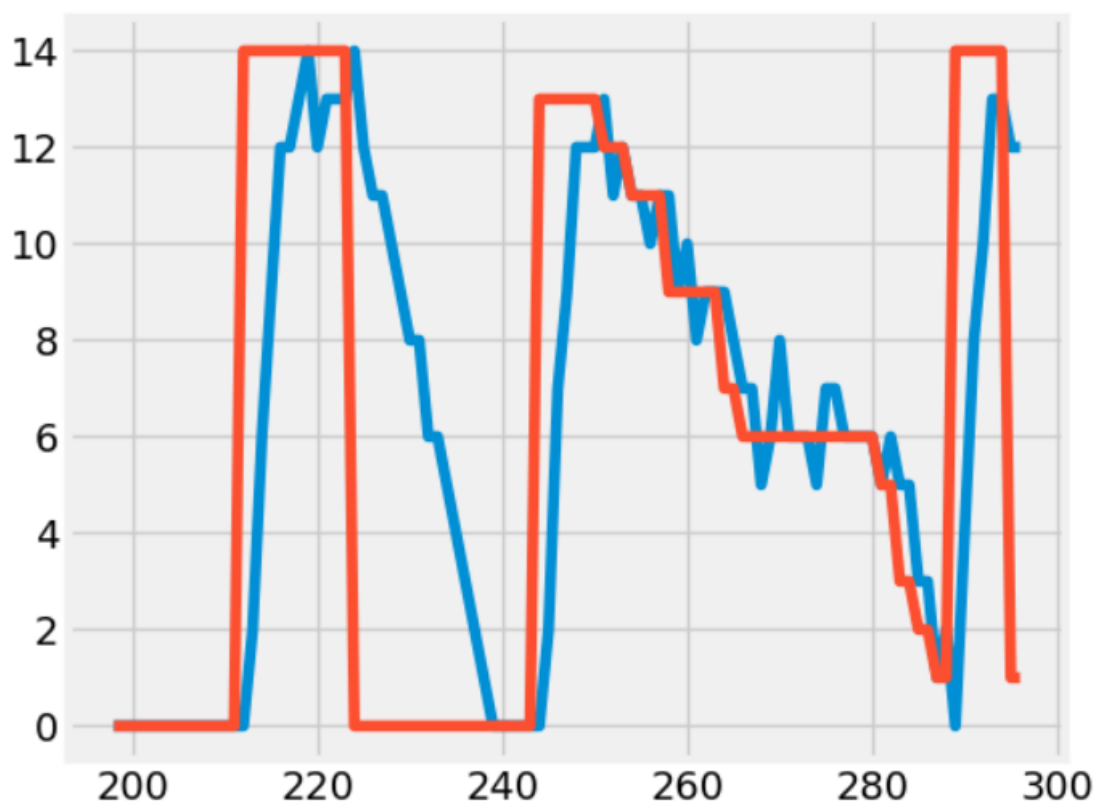
```
159  /* USER CODE BEGIN WHILE */
160  while (1)
161  {
162      /* USER CODE END WHILE */
163
164      /* USER CODE BEGIN 3 */
165      impulsy = __HAL_TIM_GET_COUNTER(&htim1);
166      HAL_ADC_Start(&hadc1);
167      HAL_ADC_PollForConversion(&hadc1, HAL_MAX_DELAY);
168      AdcValue = HAL_ADC_GetValue(&hadc1);
169      HAL_Delay(1);
170      wyniki[i]=AdcValue;
171      if(wyniki[(i-1)%(rozmiar_dan+1)]!=0)
172      {
173          for(i2 = 1; i2 < rozmiar_dan; i2++)
174          {
175              if(obr==0){
176                  if((wyniki[abs((i-i2)%(rozmiar_dan+1))]-min_procl)>wyniki[i])
177                  {
178                      okolica=wyniki[abs((i-i2)%(rozmiar_dan+1))];
179                      obr=1;
180                      break;
181                  }
182              }
183              else if(obr==1)
184              {
185                  if((wyniki[abs((i-i2)%(rozmiar_dan+1))]+min_procl)<wyniki[i])
186                  {
187                      obr=2;
188                      memset(wyniki, 0, 1000 * sizeof(int));
189                      break;
190                  }
191              }
192              else
193              {
194                  if(okolica<wyniki[i]+200 )
195                  {
196                      obr=0;
197                      i=-1;
198                      obroty++;
199                      memset(wyniki, 0, 1000 * sizeof(int));
200                      break;
201                  }
202              }
203          }
204      }
205      i=(i+1)%(rozmiar_dan+1);
206  }
207  /* USER CODE END 3 */
208 }
```

W whylu zaimplementowaliśmy zliczanie obrotów silnika na podstawie skoków wartości rezystancji fotorezystora. Dodatkowo dodaliśmy warunki by program drobnymi spadkami jasności wywołanych ruchem otoczenia nie wpływał na zliczanie obrotów.

5.2 Program wyświetlający prędkość obrotową silnika z pomiarów

Program po uruchomieniu czytuje prędkość obrotową silnika z modułu NUCLEO i wizualizuje dane w postaci wykresu. Wykres na osi y ilość obrotów zaś w osi x czas. Po uruchomieniu programu widoczne są na wykresie oscylacje. Wynikają one z szumu pomiarowego. Jednak nie utrudniają one oceny poprawnego działania układu regulacji.

Za pośrednictwem programu możemy również nastawić wartość zadaną.

6 Model w Regulatora

Przegotowaliśmy również prosty model działania naszego układu regulacji. Został on wykonany w programie Simulink. Można go pobrać z załączonego githaba i sprawdzić za jego pośrednictwem czy działanie układu rzeczywistego działa zgodnie z założeniami.

